

Lov om social service § 97, Ledsagerordning

Serviceovens § 97: "Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, dog således at aldersgrænsen ikke kan blive mindre end 67 år. Ledsagelsen tilbydes til personer, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Stk. 2. Personer, der er visiteret til ledsagelse før folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, bevarer retten til ledsagelse efter overgang til folkepension.

Stk. 3. En person, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, har ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven. Kommunen skal godkende og ansætte den udpegede person.

Stk. 4. Der kan normalt ikke ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse efter stk. 1 eller stk. 2.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at tilbyde personer, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud til en ledsager, som de pågældende selv antager. Det er frivilligt for den berettigede at benytte tilbuddet.

Stk. 6. Modtageren kan opspare timer inden for en periode på 6 måneder.

Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer herfor.

Stk. 7. Modtagerens udgifter til ledsagerens befordring og andre aktiviteter med tilknytning til ledsagerordningen kan dækkes med et beløb på op til 663 kr. årligt. Beløbet ydes af kommunalbestyrelsen efter anmodning fra modtageren.

Stk. 8. Der kan ikke ydes ledsagelse efter denne bestemmelse til personer, der har hjælperordning efter § 96.

Stk. 9. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om betingelser for ledsagerordningen".

Formålet med ydelsen:

Ledsagelse efter serviceovens § 97 skal ses som et led i bestræbelserne på at øge handicappedes muligheder for selvstændighed, valgfrihed og ansvar for egen tilværelse.

Formålet er:

- at medvirke til normalisering og integration i samfundet af personer med betydelig og varigt nedsat funktionsevne
- at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv
- at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten
- at give borgere med betydelig og varigt nedsat funktionsevne mulighed for:
  - a. at deltage i selvvalgte fritidsaktiviteter
  - b. at kunne komme hjemmefra, købe ind, gå til massage eller lignende
  - c. at deltage i kulturelle og sociale aktiviteter

Ledsagelse efter serviceovens § 97 vil gøre borgeren i stand til at gennemføre ovennævnte uden at skulle bede familie, venner eller medarbejdere i et evt. botilbud om hjælp og ledsagelse.

Visitationskriterier:

- Næstved Kommune tilbyder ledsagelse efter serviceovens § 97 til borgere, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne ikke kan færdes på egen hånd uden for hjemmet.

- Ledsagelse bevilges kun til borgere mellem 18 år og folkepensionsalderen; dog således at aldersgrænsen ikke kan blive lavere end 67 år.
- Det er en betingelse for bevilling af ledsagelse efter servicelovens § 97, at borgeren selv kan efterspørge individuel ledsagelse **uden** socialpædagogisk indhold. Derudover skal borgeren selv kunne give udtryk for et ønske om at deltage i forskellige selvvalgte aktiviteter, og borgeren skal være bevidst om indholdet i aktiviteten.

<p>Lovgrundlag</p>	<p>Lov nr. 573 af 1. januar 2007 – Lov om social service – med gældende ændringer. Bekendtgørelse 235 af 9. marts 2012 – med gældende ændringer Bekendtgørelse 1296 af 15. december 2009 – Udlandsbekendtgørelsen – med gældende ændringer</p>
<p>Målgruppe</p>	<p>Ledsagelse efter servicelovens § 97 kan bevilges til borgere mellem 18 år og folkepensionsalderen; dog således at aldersgrænsen ikke kan blive lavere end 67 år. Det betyder, at nogle borgere kan blive bevilget ledsagelse efter servicelovens § 97 frem til de fylder 67 år, selv om folkepensionsalderen for dem er under 67 år; dvs. 65-66½ år.</p> <p>Retten til ledsagelse kan bevares efter overgangen til folkepension.</p> <p>Ledsagelse tilbydes til borgere, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne ikke kan færdes på egen hånd uden for hjemmet.</p> <p>Ud over alderskriteriet skal en borger opfylde følgende betingelser for at være omfattet af målgruppen til ledsagelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Borgeren kan ikke færdes alene uden for hjemmet på grund af en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. - Borgeren kan efterspørge individuel ledsagelse uden socialpædagogisk indhold. - Borgeren kan give udtryk for – ikke nødvendigvis verbalt – et ønske om at deltage i forskellige selvvalgte aktiviteter. - Borgeren er bevidst om indholdet i aktiviteten. <p>I tilfælde, hvor en borger godt selv kan færdes i lokalområdet og uden for hjemmet, men hvor følgerne af borgerens nedsatte funktionsevne i væsentlig grad har begrænsende indflydelse på denne færden (fx i kommunikativ henseende eller hvis borgeren udtrættes), vil borgeren efter en individuel og konkret vurdering kunne bevilges en ledsagerordning.</p> <p>Generelt gælder det, at hjælpemidler og udvikling af egne evner går forud for personlig støtte i form af fx ledsagelse.</p>
<p>Hvornår finder servicelovens § 97 ikke anvendelse?</p>	<p>Ledsagelse efter servicelovens § 97 tilbydes som udgangspunkt ikke til borgere med sindslidelse eller borgere som har ledsagebehov af sociale årsager.</p>

	<p>Hvis en borger med sindslidelse eller sociale vanskeligheder samtidig har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne vil dette efter en individuel og konkret vurdering dog kunne berettigge til ledsagelse.</p>
<p>Ydelsens omfang?</p>	<p>En bevilling til ledsagelse efter servicelovens § 97 giver borgeren ret til 15 timers ledsagelse pr. måned i alt uanset boform. Såfremt borgeren er bevilget ophold i botilbud eller i botilbudslignende former skal det således indgå i vurderingen, om og i hvilket omfang der i forvejen ydes individuel ledsagelse som et led i det samlede tilbud, der ydes i botilbuddet.</p> <p>For at undgå dobbeltkompensation vil ledsagelse, der ydes via andre foranstaltninger blive fratrukket i de 15 timer.</p>
<p>Yderligere ledsagelse?</p>	<p>Hvis en borger er bevilget 15 timers ledsagelse om måneden efter Servicelovens § 97, så er han/hun ikke berettiget til yderligere ledsagelse efter servicelovens § 100 eller andre bestemmelser. I Servicelovens bestemmelse om ledsagerordning har lovgiver taget udtømmende stilling til, i hvilke situationer og med hvor mange timer pr. måned, der kan ydes hjælp til ledsagelse.</p>
<p>Hvad indgår i støtte efter servicelovens § 97?</p>	<p>Retten til ledsagelse omfatter selve ledsagelsen, men også de direkte forbundne funktioner i forhold til denne; efter en individuel og konkret vurdering kan det fx være hjælp med at tage overtøj af og på, hjælp til toiletbesøg samt hjælp med kørestol og andre ganghjælpemidler.</p> <p>Ledsagelse skal kunne leveres på alle tider af døgnet.</p>
<p>Hvad indgår ikke i § 97 men ydes efter andre bestemmelser?</p>	<p>Ledsagelse efter servicelovens § 97 skal supplere men ikke erstatte øvrige ydelser; ledsagelse skal således ikke ydes som praktisk hjælp i hjemmet, socialpædagogisk støtte, m.v.</p> <p>Ledsageren er ikke borgerens besøgsven.</p> <p>Borgere, som er bevilget borgerstyret personlig assistance (BPA) efter servicelovens § 96 modtager ledsagelse som led i BPA-ordningen og kan således ikke bevilges ledsagelse efter servicelovens § 97.</p> <p>Borgere, der er bevilget kontaktperson til døvblinde efter servicelovens § 98 får ledsagebehovet dækket i denne bestemmelse.</p> <p>Borgere, der har et socialpædagogisk støttebehov i forbindelse med ledsagelsen kan vurderes efter servicelovens § 85.</p>
<p>Hvad forstås ved individuel ledsagelse?</p>	<p>Samtidig ledsagelse til små grupper udelukker ikke, at ledsagelsen kan betragtes som individuel ledsagelse, hvis den</p>

	<p>enkelte borger selv har valgt den pågældende aktivitet.</p>
<p>Hvad forstås ved selvvalgte aktiviteter?</p>	<p>Bevilling til ledsagelse er uafhængig af, hvad borgeren måtte ønske at bruge ledsagelsen til. Borgeren kan fx ønske ledsagelse til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indkøbsture - Biograf- og teaterture - Ferie - Besøg på festivaler - Fritidsaktiviteter, herunder sport - Besøg hos familie og venner <p>En borger kan godt vælge at bruge ledsagelse til aktiviteter sammen med sine børn. Det er dog et krav, at børnene er selvhjulpne, og at borgeren er i stand til at påtage sig det fulde ansvar for børnene, når de er med.</p> <p>En lægeordineret aktivitet er ikke en selvvalgt aktivitet.</p>
<p>Hvem kan være ledsager?</p>	<p>Borgeren udpeger selv sin ledsager, der efterfølgende skal godkendes af Næstved Kommune. Som udgangspunkt vil en person med nær tilknytning til borgeren ikke blive godkendt. Dette skyldes, at ledsagerordningen skal dække ledsagelse, der ligger ud over den ledsagelse, som en ægtefælle eller andre med nær tilknytning til borgeren forventes at yde.</p> <p>Hvis ikke borgeren selv kan/vil udpege sin ledsager, så er det Næstved Kommunes opgave at finde en egnet ledsager.</p> <p>Næstved Kommune lægger vægt på, at ledsageren har interesse i eller erfaringer med at arbejde med borgere med handicap. Der skal generelt være et godt "match" mellem borger og ledsager; bl.a. i forhold til døgnrytme, da ledsagelse skal kunne leveres på alle tider af døgnet.</p> <p>En ledsager er en fast person, der er knyttet til en konkret borger. Dette følger af, at ledsagelse efter Servicelovens § 97 ses som et samarbejde mellem borger og dennes personlige kontaktperson (ledsageren).</p> <p>Næstved Kommune sørger for, at ledsageren introduceres til arbejdet; også i de situationer, hvor borgeren selv har udpeget sin ledsager.</p> <p>Ledsagere, der er ansat af Næstved Kommune, til at yde støtte efter Servicelovens § 97 er ikke omfattet af arbejdstidsregler, el.lign.</p>
<p>Ledsagerens opgaver?</p>	<p>Ledsagerens opgaver afhænger af den konkrete borgers behov, men kan fx være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Støtte borgeren i at finde varer under indkøb, tage dem ned fra hylderne og bære indkøbte varer hjem - Hjælpe til med kørestolen - Hjælpe borgeren på toilettet i forbindelse med ledsagelse – (omfanget af hjælpen afhænger af

	<p>borgerens behov)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Køre bil for borgeren - Tage med ud i naturen, i biografen eller til andre forlystelser - Støtte ved kommunikationen - Motionere på tandemcykel, være med ved svømning eller andre fritidsaktiviteter - Være vejviser for borgeren
Timeforbrug	<p>Forbruget af timer beregnes, så det svarer til det antal timer, hvor der ydes løn til ledsageren. I tilfælde hvor en borger ønsker ledsagelse til rejser vil tidsforbruget til ledsagerens tilbagerejse således blive fratrukket borgerens "pulje" af ledsagetimer. Under ledsageopgaver inden for lokalområdet gælder dette ikke. I Næstved Kommune betragtes lokalområdet som en radius i forhold til borgerens bopæl på 5 km.</p> <p>Hvis en borger tilkalder sin ledsager, så vil det som udgangspunkt minimum "koste" en time. Der afregnes pr. påbegyndt kvarter.</p>
Opsparingsprincippet	<p>Personer, der modtager ledsagelse, kan efter aftale med Næstved Kommune opspare timer inden for en periode på 6 måneder. Der kan dermed være op til 90 timer til rådighed inden for en enkelt måned.</p> <p>Det gælder generelt, at de ældste timer skal bruges først, da muligheden for opsparing ellers begrænses.</p>
Tilskud	<p>Det er hovedreglen, at borgeren selv afholder egne og ledsagerens udgifter til befordring samt biografbilletter, spisning, m.v., hvis borgeren ønsker ledsagerens tilstedeværelse.</p> <p>Der kan ydes tilskud til følgeudgifterne på op til 837 kr. årligt (2014 tal), såfremt ledsagerordningen benyttes. Dette beløb udbetales 1 gang årligt.</p> <p>Efter en individuel og konkret vurdering kan Myndighed beslutte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - at dække udgifter til ledsagerens lokalbefordring i forbindelse med ledsagelse. - at dække ledsagerens udgifter til biografbilletter, til spisning, m.v. inden for en rimelig grænse, hvis Myndighed vurderer, at ledsagerens tilstedeværelse er nødvendig. <p>Det årlige beløb på op til 837 kr. skal ikke være opbrugt, før Myndighed kan beslutte at yde hjælp til enkelte ledsageopgaver.</p> <p>Kommunen yder dækning af ledsagerens befordringsomkostninger mellem de enkelte ledsageopgaver i lokalområdet.</p>

<p>Udlandsophold</p>	<p>Under midlertidige ophold i udlandet bevares retten til hjælp efter Servicelovens § 97; jf. reglerne i udlandsbekendtgørelsen.</p> <p>Ved midlertidige ophold i udlandet på op til en måned bevarer borgeren ledsagelsen uden at ansøge kommunen. Ved udlandsophold, der overstiger en måned, skal borgeren ansøge kommunen om bevarelse af hjælpen, før opholdet påbegyndes.</p>
<p>Ledsagerudgifter ved udlandsophold</p>	<p>Der kan som udgangspunkt ikke ydes hjælp til rejse- og opholdsudgifter for ledsagere efter Servicelovens § 97 eller § 100 ved ledsagelse i udlandet. Efter en individuel og konkret vurdering kan der dog i særlige tilfælde, ved kortvarige ophold i udlandet af op til 2 ugers varighed og efter en individuel og konkret vurdering ydes tilskud til dækning af ekstra omkostninger, der er forbundet med opholdet. Næstved Kommune vil i afgørelsen lægge vægt på, at hjælpen er særligt påkrævet eller en afgørende forudsætning for gennemførelsen af rejsen – (fx ved deltagelse i idrætsstævner eller anden form for elitesport, hvor der ikke er mulighed for at tilrettelægge rejsen, så den tilpasses borgeren).</p>
<p>Hvem leverer ydelsen?</p>	<p>Det er ledsagere fra ledsagerkorpset under enten Socialpædagogisk Center Næstved eller Center for Socialpsykiatri og Neuropædagogik, der leverer ydelsen.</p> <p>Hvis borgeren selv udpeger sin ledsager, så vil denne person blive ansat som ledsager i et af disse ledsagerkorps.</p>
<p>Visitation</p>	<p>Det er Visitation for Handicap og Psykiatri, der som Myndighed på området, træffer afgørelse om en borger er omfattet af målgruppen for ledsagelse efter servicelovens § 97.</p> <p>Visitationen foretager løbende opfølgning efter Servicelovens § 148 stk. 2 for at sikre, at den leverede indsats lever op til sit formål.</p> <p>Det er Næstved Kommune, der fastsætter tidspunktet og formen for opfølgningen. Der er ikke krav om, at opfølgning skal ske årligt.</p>
<p>Klageadgang</p>	<p>En borger kan klage over en afgørelse truffet af Næstved Kommune indenfor 4 uger fra modtagelse af denne. Klagen skal rettes til Visitationen for Handicap og Psykiatri. På baggrund af klagen vil Visitationen genvurdere sagen, og såfremt borgeren ikke får medhold i denne, sendes sagen til Ankestyrelsen.</p>